1871. III. évfolyam. **21. szám.** Hétfő, január 30.

Előfizetési árak:
Helyben és postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.**
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árert.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Páris eleste.

=.) A január 19-iki szerencsétlen kimenetelü kirohanás tehát csakugyan a végerőfeszités, az utólsó kisérlet volt a párisi kormány részéről.

A párisi kormányférfiak csakugyan majdnem emberfeletti kitartással több mint négy hónapon át védték s tartották fen a világvárost, hóditó Vilmos hordái ellenében, időt szerezve Franczia országnak arra nézve, hogy segitségére, felmentésére siessen.

A mit a franczia nemzet ez irányban tőn, azt a történelem muzsája elismeréssel togja feljegyezni, azonban ugy látszik ezuttal a sorskönyvébe a jó, szent, igaz ügynek bukása volt beirva, a zsarnokság, az elnyomatás ellenében, s habár mosolygott is rövid ideig az ujonnan alakitott fiatal **köztársasági hadseregre a szerencse, — mégis egyenkint láttuk oldott kéveként** széthullani azokat.

S az egyes hadseregek minden egyes veresége Párist mindig egy egy óriási lépéssel hozta közelebb azon pillanathoz, melyben zsarnoka előtt porba kellendett borulnia, s nehány nap óta már minden körülmény oda mutatott, hogy Páris s talán vele együtt az egész franczia köztársaság a halálharcz végtusáját vivják.

Végre belátták Franczia ország sorsának jelenlegi intézői azt, hogy minden hősies erőfeszités, mit a főváros felszabaditására megkisértenek, csak azt eredményezi, hogy ujabb vérrel áztatja a már e nélkül is csaknem vérrel telitett földet.

S ezen kivül még az is bekövetkezett, a mitől, mint azt lapunk mult számában irtuk, Párist a kétségbeesés végnapjaiban annyira féltettük: a nép rakoncátlan osztálya lázzongani kezdett.

Az ellentállás sikertelenségének tudata egyfelől s a belviszályok kitörése, a véres rémuralom felülkerekedésétől félelem más felől, igen gyorsitólag hatottak az alkudozások megindítására, befejezésére, s Vilmos, és Bismarck elérték azon czélt, melynek megvalósitásától őket sem az emberiségi érzelem, sem Europa összes müvelt népeinek egyhangulag nyilatkoztatott kárhoztatása nem tartotta vissza.

A büszke oroszlán porban fetrengve hever, s az istenfélő király hazug ajkakkal rebeg hálát az egek urának, hogy ad majorem armorum gloriam, egy nagy és dicső nemzet százezrei hullottak el, a fanatizált német nép öldöklő fegyverei alatt, s hogy azon népet, mely a szabadság és felvilágosodás zászlójátlegelőlhordozá, s hogy annak utat törhessen, saját vérének kiontásával áldozott, megtörhette, leigázhatta ugy, hogy csak fél vagy egész század mulva heverheti ki az, az élete fáján ejtett irtózatos sebeket.

Valóban herostratusi dicsőség utáni vágynak mondható az, mi Vilmost és Bismarckot, — mert e két név elválhatatlan kapocsesal lesz a történelemben egymásmellé füzve — a zsarnok s hóditó politika vértől áztatott utján előre hajtotta, de alig hiszszük, hogy a kielégitett vérszomj nyugodt lelkiismeretet adhatna nekik, s alig hiszszük, hogy ha a temetővé átváltoztatott téreken, a vértől piroslóló folyókon, füstölgő s rombadőlt városokon, s az özvegyek és árvák, a megbénult csonka harczosok százezrein végig tekintenek, hogy diadaluk mámorába keserü csepp is ne vegyüljön.

E keserü csepp azonban nem akadályozza a hóditó zsarnokot abban, nem tartja vissza attól, hogy a megtört Párissal, s a kimerült Franczia országgal az utólsó cseppig ki ne ürittesse a megaláztatás poharát.

A vért izlelt fenevad nem tudja magát visszatartani többé a mámoritó szétmarczangolástól.

Szegény Páris, szegény Franczia ország, hová tünt le közmondásossá vált dicsőséged magosan ragyogott napja?! Dicső, nagy multadat vajon sokáig homályositandja-e el a megaláztatás gyászos éje? Ez oly kérdés, melyre csak évtizedek adandják meg a feleletet.

Európai zsarnok fejedelmei ugyan — a köztársasági kormányforma megszilárdulásitóli félelem folytán, azt óhajtanák, hogy a most letünt franczia dicsőség hulló csillag lett légyen, mely nehány századon át tartott futása után a semmiségben veszne el; de mi, a nép szabadság igaz, hü barátai, üstökösnek tartjuk azt, mely most ugyan letünt a láthatárról, de feltünik az megint, hogy még századok multával is lássák annak fényét a zsarnokság és önkény fejedelmei, s rettegjék.

Január 28-ka gyászba boritá Európa népeit, gyászoljuk Párist, Párisban a franczia nemzetet, s a franczia nemzetben a népszabadságot, s mig mi gyászolunk, addig a fanatizált nép Berlinben alleluját zengedez, s mámorában e szegény nép nem akarja megérteni azt, hogy a midőn Páris eleste felett öröm-ének kél ajkain, az a német nép szabadságának gyászéneke is egyszersmind!

— **Bécs,** jan. 28. Antonelli bibornok az olasz királynak Rómában megjelenése alkalmából jegyzéket intézett a pápai képviselőkhez, melyben e megjelenést a pápán s a katholicismuson elkövetett rablás alattomos szentesitése végett történtnek mondja.

— **Berlin,** jan. 28. Thiers itt egy meghatalmazott által saját eszméi mellett müködik, mely szerint Franczia ország koronája a belga királynak volna nyujtandó.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, jan. 30.

= Páris capitulatiójával ugy látszik utoljára huzták fel a véres dráma függönyét.

Tegnap érkezett berlini táviratunk tudatta velünk a megdöbbentő hirt, de a mely nem volt váratlan a közönségre nézve, hogy Páris capitulatióját Jules Favre Versaillesben jan. 28-án aláirta. Mai táviratunk, melyet éjfél után kaptunk, megerősitette e szomoru tényt, s abból azt is megtudtuk, hogy Páris capitulatiója alkalmából három heti fegyverszünet köttetett, melyről azonban nem tudjuk, hogy az Franczia ország egész területére szól-e. Mi azt hiszszük igen, mert csak is igy lehet értelme a constituante 14 nap alatti megalakulhatásának, mely alkotmányzó gyülés aztán oly kormányt választand, melyet a német császár is törvényesnek ismer el, s azzal a béke végleges megkötése iránt alkudozásba fog bocsátkozni.

Azon körülmény, hogy a párisi hadsereg hadifogolyképen Párisban marad, s a rendfentartását a párisi polgárőrség teljesiti, oda mutat, hogy a béke mielőbbi megkötésére most már német részről is meg van az akarat.

Még Páris capitulatiójával nem gondoltuk volna egészen elveszettnek az ellenállás ügyét, azonban azon körülmény, hogy a szabadsági eszmék felkent bajnoka, Gambetta is lemondott, semmi kétséget nem hagy fen az iránt, hogy e véres háborunak rövid időn vége leend.

= **Versailles, jan. 29. A német császár a császárnéhoz távirja: „Páris capitulatiója alkalmából három heti fegyverszünetet irtunk alá. A sorkatonaság és mozgó nemzetőrség mint hadifoglyok Párisban maradnak; a rend fentartásával a polgárőrség bizatott meg. Mi megszálljuk az erődöket. Páris körülzárolva marad, azonban élelemszerrel szabad magát ellátnia; a fegyverek átszolgáltatnak. Az alkotmányzó gyülés (constituante) 14 nap alatt Bordeauxba hivatik össze.“**

= **München, jan. 29. Charentont, Montrouget, Vauvest (párisi erődök) a bajor hadtesek szállották meg. Páris hir szerint 200 millió frank hadisarczot fizet.**

= **Drezda, jan. 29. A szász hadtestek ma szállották meg Romainvillet, Noisyt, Rosnyt és Nogentet. (Ezek mind Páris védmüvei.)**

= **Bordeaux, jan. 29. Az a hire, hogy a franctrieurök a bajor herczeget Broglinnál megölték. Bourbaki egy szerencsétlen esemény következtében képtelen arra, hogy tényleges szolgálatban maradjon. Utódja Clinchart táhornok.**

= **London, jan. 29. Gambetta a Versaillesből hozzáérkezett hirek folytán lemondott.**

(E táviratok ma reggeli lapunkból ismételtettek. A szerk.)

München, jan. 28. Hiteles forrás után hirlik, hogy a bevonulás kérdésén kivül a capitulátióra vonatkozó feltételek már megállapitnák. Münchenben nagy a lelkesedés.

Bécs, jan. 28. A mai „Fremdenbl." egy londoni sürgönyt hoz, mely jelenti, hogy Páris kapitulatiója már megtörtént, s Mont-Valerient még a nap folyamában porosz csapatok szállnák meg.

Berlin, január 28. (Hivatalos.) Versailles jan. 27. A Dijon irányban történt előnyomulás alkalmával f. hó 23-án 5 tiszt és 150 közember ejtetett foglyul; ugyanekkor a 61-ik ezred egy zászlótartója egy erdei harczban agyonlövetett s a zászló elveszett. Páris előtt. 26- és 27-ik közti éjfél óta, kölesönös megállapodás folytán, az ágyutüz egyelőre mindkét részről elhallgatott.

London, jan. 28. A „Times" egy sürgönyt hoz Versaillesből, mely jelenti, hogy a fegyverszünet Franczia országgal már megkötetett.

Bordeaux, jan. 27. A kormány kihirdeti, hogy a Versailles és Páris közötti alkudozásokról nincs semmi tudomása. Folyó hó 23-ika estig terjedő párisi léggömbtudósitások jelentik: A kormány elhatározta, hogy a főparancsnokságot a kormány elnökségtől különválasztja. Vinoy tbk. lett a párisi hadsereg főparancsnoka, Trochu megmarad kormányelnöknek. Thomas tbk. egy 22 iki falragasza mondja: Egy csapat lázadó nyomult a Mazas-börtönbe, megszabaditottak több foglyot, köztük Flourenst; ugyanezek megkisérlek a 20-ik kerületi polgármesteri hivatalnál lázadást hozni létre. A kiáltvány a nemzetőrség hazafiságához apellál. Délután 180 nemzetőr jelent meg a városház előtt s mintegy 100 lövést tettek; a mozgóőrök viszonozták a tüzet a városház ablakai és ajtaiból; a viadal 26 perczig tartott az odaérkezett republikánus gárda a rendet ismét helyreállitá. A fölkelők 5 halottat és 18 sebesültet számláltak, 40-en elfogattak. A proclamatio igéri, hogy a kormány ez ocsmány bünnel szemben nem fog késni kötelességét teljesiteni. Kormányi rendeletek az összes klubbokat az ostrom végeig feloszlatják; Vinoy egy napi paranesa az összes polgárságot, a hadsereget és a nemzetőrséget támogatásra hivja fel. Az összes sajtó elitéli a lázadási kisérletet.

Berlin, jan. 28. Hirlik, miszerint Gambetta. — miután Bordeauxban elhatározták, hogy Versaillesba követ küldessék, — lemondott. A fegyverszünetről szóló versaillesi hirek fentartják magukat; Páris ellen a tüzelés, mig azt Páris ujból meg nem kezdi, — beszüntetteték. Az ellenséges előrsi vonalon fraternisálási hajlam mutatkozik, a mi azonban részünkről viszonozatlanul marad.

Ujdonságok.

* **A franczia sebesültek részére** a következő levél kiséretében B.-Ujvárosról 40 frt 20 krt vettünk. T. szerkesztőség! A Balmaz-Ujvárosi Casino egylet által folyó jan. hó 22-én saját helyiségén rendezett kedélyes táncziga-lomban — a franczia köztársaság inségeseinek, és az ármány által hadifogságba juttatott franczia harczosok nyomorának enyhitésére Klein Móricz ur kezdeményezése folytán 40 frt 20 kr. gyült össze. Őszinte részvétünknek ezen legbuzgóbb áldozatát szerkesztő urhoz küldjük, azon kéréssel, hogy azt gyüjteményéhez csatolva az illető helyre eljuttatni sziveskedjék. A fennebbi összeghez járultak: 1. Klein Mór 5 frt, Szabó Ábris 2 frt Békéssy József 2 frt, Sulhof Miska 2 frt, Rozenfeld Márton 1 frt, Ambrus Jakab 1 frt, Fürst Károly 2 frt, Rázsó Károly 1 frt, Nagy István 2 frt, Seer Lajos 2 frt, L. 1 frt, Kokály Jóska 1 frt, Janesó József 1 frt, Adriányi Gyula 1 frt, Simony József 1 ft, Horváth J. 1 frt, Deli J. 50 kr. Évinger J. 30 kr. Wacha J. 20 kr. Ticz Lajos 1 frt, Márkus István 1 frt, Horváth Károly 50 kr. Ves Károly 20 kr. Titus Ferencz 1 frt, Hüse Gábor 20 kr. Dobi Gábor 20 kr. Dobi Péter 10 kr. Szabó Gábor 10 kr. Kerekes Ferencz 10 kr. Németi Mihály 10 kr. Holczer Mihály 10 kr. B. Nagy Gergely 30 kr. Gaál István 20 kr. Vojtovics Ignácz 2 frt, Bálint János 10 kr. Kovács Károly 10 kr. Debreczeni Aladár 60 kr. Fülep Jakab 20 kr. Fejér István 1 forint, Lichtsein Samu 2 frt. Lichtsein Márton 2 frt. Összesen 40 frt 20 kr. Főösszeg e szerint **173 frt 70 kr.**

* **A franczia sebesültek részére.** Matkó Ferencz polgártársunktól, mint a ki e gyüjtést lapunkban kezdeményezé, ismét 2 frt 24 krt kaptunk a következő sorok kiséretében. T. szerkesztő ur! Mai alólirt napon polgárházamnál 2-ik és 3-ik tizedbeli néhány polgár bizonyos dolgunk tekintetében összegyülvén; u. m. csószfogadás, utak és hidak igazitása, sat. — az érdemes polgárság, — a franczia sebesültekről sem feledkezett meg, — az összegyült csekély összeget illő tisztelettel küldöm. Ehez járultak: Szigethi István 20 kr. Dusa István 20 kr. Gambos István 20 kr. Nagy József 20 kr. Kallós Bálint 20 kr. Borbély Sándor 20 kr. Tóth Mihály 12 kr. Tóth György 20 kr. Szatmári József 20 kr. Nosztraj István 20 kr. Lutzi János 20 kr. Kálmán István 12 kr. Összesen **2 frt 24 kr.** Debreczen, jan. 29. 1871. Matkó Ferencz, 1848/9. honvéd őrmester. A kalapos czéh 1 forintot adományozott. E szerint a főösszeg **176 frt 94 kr.**

* **Néh. Balogh Péter** püspök emlékére a máramaros-szigeti ref. egyház tegnap requiemet tartott; tartatott két emlékbeszéd, egyiket Szarka József lelkész, másikat Szilágyi István lyceumi igazgató-tanár mondotta.

* **A casinó közgyülése** tegnap az egyleti tagoknak meglehetős számu részvétele mellett folyt le. Elnök Laky Lajos üdvözlő beszédel megnyitván az ülést, évi jelentésére tért át, melynek egyes kiszakasztott pontjait a következőkben közöljük. Az egylet szellemi mozzanataiból kiemelendő a „Kazinczy-alapitvány," mely a mult 1870. év decz. 31-ikén történt takarékpénztári lezárat szerint 333 drb aranyból álló alappal bir s évenként kamatozik a takarékpénztárban. Ezen alapitványból a mult évben pályázati jutalmakra kiadatott 14 drb. arany. (E pontnál megjegyezzük, hogy lapunk hasábjain ezen pályázat eredménye már volt közölve s igy nem is érintjük a jelentés idevonatkozó tételeit.) Érintetik továbbá az egylet kezelése alatti „Boka Károly-féle alapitvány", mely az 1860. okt. 10-én a tak. pénztárba beadott 26 frt 31 kr. alappal, a mult év végén már 102 frt 61 krra növekedett. Érintetik, hogy az 1870. évi bezárt számadás szerint, volt az egyletnek 395 rendes, 47 katonai és 5 egy éves tagja, kiktől részvénydijakban befizettetett 2106 frt, hátrányban maradt 264 frt. — Az 1858-ik évtől fogva részvényhátrányokban kinn van bevehetőségekben: 484 frt 50 kr. kétségesekben: 583 frt 35 kr., együtt: 1067 frt 85 kr., készpénzmaradvány az év végén 43 frt 2 kr. Érintetik a folyó félévben járatott hirlapok száma, mely 35-re megy. — A könyvtár pedig 1385 müvet számlál. E jelentés bevégeztetvén — melynek mi csak rövid vázlatát adtuk, — következett a mult pénztári számadások felülvizsgálására az 1870-iki közgyülés által kiküldött hármas bizottság jelentése, melyben a tapasztalt pontosság folytán a pénztárnok Szepessy Antal felmentése ajánlatik, mire a közgyülés örömmel egyezik bele. Mely után az idei számadások felülvizsgálására neveztetik ki küldöttség. A közbizalom ugyanazokban összpontosult, kik e tisztet előbb végezék, tehát a bizottság tagjai: Varga L., Szepessy G., és Ármós B. Majd azon indítványok tárgyaltattak melyek a legutóbbi választmányi ülésen felmerültek, s melyekről lapunk közelebbi számában megemlékezünk. A nagyteremre vonatkozólag kimondatott, hogy az, bálok, hangversenyek tartására ne engedtessék át, egyéb összejövetelekre azonban, melyek politikai vagy morális szinezetüek, az egylet helyet ad. Az egy évre szóló aláirási inditvány is elfogadtatott azon egyének részére, kik ideiglenesen tartózkodnak városunkban, vagy épen vidékiek. Ezen tárgyak bevégzése után elnök tisztitársaival lemondván visszavonult s Kacskovics Iván korelnöksége alatt beállott a restauratio időszaka. A szavazások megtörténvén — az eredmény következő: elnök: Laky Lajos, másodelnök: Rácz György, jegyző: Jeney István, pénztárnok: Szepessy Antal, ügyvéd: Ábrahám László, számvevő: Álibán Mihály. Választmányi tagok: Vincze Viktor, Mészáros József, Simonffy Sámuel, Oláh Károly, Kacskovics Iván, Gönyey Károly, Kiss Sándor (intendans) Kiss Lajos, Frater Imre, Nánássy Ferencz, Szepessy Gusztáv, Hamar László, Klekner Rezső, Komlóssy Imre, Papp Ferencz, Molnár György, Varga Lajos, dr. Popper Alajos, Szunyoghy Sándor, Makó István, Kola János, Klein Ignácz, Ármós Bálint, Buzás Pál. Póttagokul: Szabó Bálint, Varga Ferencz, Fried Károly, Farkas Ferencz, Halmágyi Lipót, Kaffka Károly. A választások ily modon megtörténvén a közgyülés eloszlott.

* **A debreczeni ügyvédegylet** 1871. évi február hó 5-dik napján délelőtt 10 órakor az egylet helységében rendes közgyülést tart. Tárgyak: Mult évi számadások megvizsgálásáról jelentés, elnöki jelentés az egylet müködéséről, tisztujitás.

* **A kertészeti egylet** tegnap tartott közgyülésén az egylet tisztviselői mind egyhangu telkiáltás utján ismét meglettek választva. A választmányi tagok közül négy, részint elköltözés, részint más okok miatt kilépvén, ezek helyett ujak választattak.

† **Id. Szép Sándor,** városunk volt ismert nevü polgára, s kalapos mester, e hó 29-kén jobb létre szenderült. Temetése holnap, jan. 31-kén leend.

* **A főiskolai hittanhallgatók** — mint értesülünk — tánczvigalmat szándékoznak rendezni a hittanszaki ifju önképző társulat pénztára gyarapitására. A főiskolai ifjak köreben, mint hangversenyeiken s majálisaikon tapasztalhattuk, mindig örömest idöz közönségünk, és nagyon helyesen cselekesznek ifjaink, hogy mulatságaik által is igyekeznek szórakozást nyujtani, s reménylhetik, hogy nemes czéljuk elérésében a közönség lelkesen nyujt segédkezet.

* **A zenede** tegnapi közgyülése elfogadta a „Dal- és zeneegylet" alapszabályait; s a testvéries viszony tettleges foganatositására választmányát bizta meg.

* **A kereskedők tánczvigalma** mult szombaton a városi szinházban szépen sikerült. A bál meglehetősen népes volt, bár a nagyszerü tánczhelyiség nagyobb közönséget is befogadhatott volna. A jelenvoltak bizonyára nem egyhamar feledik el e vigalom élvadó perczeit, miután e mulatság, a gyönyörökből oly dusan mérte az osztálvrészeket, hogy a különböző mámoroktól megbüvölt báli vendégek világos viradatkor hagyták oda az élvezetek e földi tündérsarnokát. A hólegyvilág természetadta bájaival s a szerzett fény ragyogásaival az ezeregy éj varázs büvöletére emlékeztetett itten s épen azért összefoglalva a nőközönséget, nyujtjuk át osztatlanul a szépség aranyalmáját. Terpsichore ez éjjel korlátlanul uralkodott, s e kényuralmat a hódolók egyátalában nem tarták veszélyesnek, a mi az által lett bebizonyitva, hogy a tánez mindvégig fáradhatatlanul és jó kedvvel folyt, melynek koronája mindenesetre a reggelig tartó cotillion vala. A tánczzene a szinházi zenekar s Oláh Jóska jeles népzenetársulata között volt megosztva, s a dicséret közösen illeti meg mindkettőt. Az éttermet Guzmann Robert kezelte, s ugy pontos és gyors felszolgálásáért, mint kitünő étkei s italaiért általános megelégedést nyert ki. A bál bevételéről még eddig tudomásunk nincs.

* **A szokásos évi pályázatok** eredményei tegnap hirdettettek ki a főiskolai tanuló ifjak között Tóth Sámuel igazgató tanár által. Jutalmat nyertek: nemzetgazdászati müvel: Csánki Béla végzett — s Bölöny László 3-ad éves jogászok; neveléstani müvel: Tóth Ferencz 2-od éves hittanhallgató; római irodalom-történeti müvel: Bod János 3-ad éves hittanhallgató. A latinnyelvü pályakérdésre s a hittani feladatra senki sem pályázott. — Végül Tóth Sámuel rövid, de meleg és lelkes beszédet intézett az ifjusághoz buzditóul, hogy szellemi tehetségöket érvényesitsék, s a kinálkozó alkalmat ragadják meg. Egyszersmind az ezen évi pályakérdések is kitüzettek.

* **Egressi Ákos,** kiről egy időben azon hir szárnyalt, hogy kiment a franciákhoz, de a ki azonban Székesfehérvárott vendégszerepelt, — mint a „Szinpad" irja, — Debreczenbe jön vendégszerepelni.

* **A jogászbálra** — Nagyváradról is többen rándulnak át a jövő hó 11-ikén, az egyik ottani lap szerint viszonozni az ottani jogászbál kedves vendégei szives látogatását.

* **A kocsisok is emberek,** sőt igen sokan fiatal emberek s mint ilyenek a gyöngéd nem, s a tánez iránt ők is fogékony kebellel birnak. Rendesen minden évben rendeznek egy bált az Elysiumban, mely foleg arról hires, hogy egyik másik a konyha mellől került szép

TÁRCZA.

Apácza és kegyenczné.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

=) Már azt sem tudja, hova hajtsa le nyugalomra fejét, mert a szivtelen férfi, e barbár, a törvényszolgák által mindig és mindenütt üldözteti.“

„Lehetetlen!“ kiáltá bámulva a soubrette. „Hiszen Erlenstein ur igen jó barátja volt azon urnak.“

„Ugy van, bájos hölgy,“ felelé mosolyogva a bankár. „De hiszen a fejedelmek is ugy szólitják egymást, hogy testvér, s mégis nyakukat szegik egymásnak. Én a legjobb indulattal voltam Hohenau ur iránt, de ő méltatlanná tette magát barátságomra.“

„Méltatlanná?“

„Mindenesetre!“

„És ugyan mi által, s miért, ha szabad kérdeznem?“

„Mert a hálátlanságot gyülölöm, az a legundokabb bün.“

„Hát hálátlan volt ön iránt?“

„Óh azért még nem haragudnám, mert már megszoktam, hogy nekem ilyen pénzzel fizessenek.“

„Pedig 20—40 perczent az, mit ő hálátlanságnak nevez,“ sugá Laura, szomszédnéje fülébe.

„Hiszen önök mindnyájan ismerik a derék és általánosan tisztelt Werdenberg elnököt:“ kérdé a bankár titokteljesen.

„Azon öreg urat, kinek legszebb fiatal neje van egész Bécsben?“ kérdek egyszerre többen.

„Igen azt. Ezen öreg, boldog férj nevelte fel Hohenaut, s igyekezett az elárvult gyermeknek az elhalt szülőket pótolni, a leggyöngédebben szerette őt, s általános örökösévé nevezte ki.“

„Ugy van, ezt mindenki tudja.“

„S csupa hálából az atyai szeretetért, az általános örökös még szép nagynénjéből is tökét akart csinálni, s minden áron azon volt, hogy e szép örökség kamatjaihoz, még az örökhagyó halála előtt hozzá férjen.“

„Áh, ez érdekes!“

„Hiszen ezt lehetett várni, ha egy itjunak oly nagynénje akad, ki huga is lehetne.“

„Vigyázzon ön Erlenstein ur,“ inté őt Laura egy oldalpillantással a salon nyilt ajtójára, melyben pár perez előtt Hohenau már megjelent. „Nekunk mindnyájunknak nyelvünk van, s a falaknak fülei. Most valamivel hosszabb időre kellene önnek Párisba utazni, mert ellenfele nem huszár, kit valami messzeeső állomásba lehetne küldeni.

„Bécsben is vannak messzeeső állomások,“ mondá a bankár, gunyosan nevetve, „különben ha az unokaöcs hivna ki, nagybátyja lenne segédem.“

„Ön téved Erlenstein ur!“ mondá Hohenau hidegen és nyugodtan, s a megszólitott felé közeledett.

Az egész társaság rémülettel tekintett az ifjura, ki oly hirtelen jelent meg, mintha a felhőkből cseppent volna le.

Mindenki botránytól tartott; Paulina is félt attól, s aggodalmasan szoritotta magához a bankárt, mintha valami bandita tőre ellen akarta volna megvédelmezni.

„Én nem is gondolok arra, hogy önt kihivjam, valamint nagybátyám sem arra, hogy önnek segédje legyen,“ folytatá Hohenau az előbbi hangon, „mert bizonyos emberek ereiben olyan vér folyik, melylyel egy becsületes ember sem piszkolhatja be magát.“

„Uram, uram!“ hörgé a bankár, kinek fogai vacogtak.

„Erlenstein Henrik bankárt nyilvánosan nyomorultnak, elvetemedettnek, becstelennek nevezték, s azon keztyüt, melylyel arczul csapták, az ablakon dobták ki. Nem képzelek olyan bérkocsist, olyan hordárt, olyan utczagyerkőczöt Bécsben, ki e meggyalázlatást oly példátlan türelemmel elviselte volna, mint Erlenstein. Hát nem lenne e kár, ha keztyümet bepiszkolnám vele? Erlenstein ur türelme ismét győzelmesen kiállana a próbát, mert a helyett, hogy becsületes uton keresne elégtételt, a denunciálás utján találja azt. Az ilyen emberek tehát, mint Erlenstein, sem pisztolyomtól, sem kardomtól nem félhetnek, hanem igen is pár házi szolga botjától, ha még egyszer bátorkodnék egy angyaltiszta hölgy becsületét gyanusitani.“

A szivtelen férfi nehány tagolatlan hangot dadogott, s nem talált szavakra, de szemeiben lángbetükkel megirva látszott a halálos itélet.

Hohenau keresztbe fonta karját, s megvető szánakozással tekintett rá.

„Különben ön mindig jól fel szokott fegyverkezve lenni, Erlenstein bankár ur,“ végzé beszédét Hohenau, „még akkor is, ha lesben áll. Mérges nyilakat kovácsolt és gyüjtött ellenem, hogy mind egyszerre löjje ki rám. De nyilai mind lehulltak a levegőben, a nélkül, hogy hozzámig elértek volna. Gyujtsa meg ön azok romjaival drága cigaretteit.“

E szavakkal az ifju egy csomag széttépett váltót dobott a bankár arczába, s a társasagot udvariasan köszöntve, távozott.

A jelenvoltak mind felemelkedtek.

Valami tovahajtotta őket e házból. Nem akarták annak kenyerét enni és borát inni, ki ily gyava volt.

Erlenstein sokáig nesztelenül tekintett Hohenau után, s midőn kedvese karjai átölelék, tompán mormogá fogai közt:

„Mához egy évre, ha ismét az első hó lehull, majd számolunk!“

(Folytatása következik.)

Helenáért, valódi trojai háboru folytattatik le, mely végkifejlődését a kapitányi hivatal előtt éri el. — A tegnap tartott „kocsis urak" bálja e tekintetben kivételt képezett, mert azon semmi rendetlenség nem fordult elő, sőt pár szarvasbőr keztyü is szerepelt már, mi oda mutat, hogy a kocsisbálok is megértik nem sokára a kor előrehaladott igényeinek intő szózatát, s még megérjük, hogy e báloknak a glacé keztyük is elmaradhatlan kellékei lesznek.

= **Egy czikk** küldetett be hozzánk, négy tizedessé s egy utczakapitánynyá választott polgár ügyében, mely kikel azon állitólagos önkény ellen, melylyel a közigazgatási hatóság e hivatalok elfogadására őket erőszakolja, s elmondja, hogy daczára az a felől kiállitott orvosi bizonylatoknak, hogy testi bajaik folytán képtelenek a rájok rótt tisztségek teljesitésére, mint engedetlenek 100, illetőleg 50 frtnyi pénzbirsággal büntettettek, s miután ezen összeget letenni vonakodtak, a kapitányi hivatal, a nevezett polgároknál sertéseket, gabnát, butorokat, lovat foglalt le, s végül feljajdul czikkiró, hogy nem szép eljárás, kötéllel fogni a tisztviselőket, s kéri szerkesztőségünket, hogy a beküldött czikket egész terjedelmében közöljük. — A midőn az elsorolt panaszokat itt röviden közöltük, azon megjegyzéssel kisérjük azt, hogy e tisztségeknek lehetett jelentősége ezelőtt 25—30 év előtt, de akkortájt is azzal többnyire olyan gazdapolgárok bizattak meg, kik azt megtiszteltetésnek vették, azonban, hogy valakit erőszakoltak légyen annak elfogadására, kivált ha valaki orvosi bizonyitványnyal kimutatja azt, hogy azon hivatalt nem viselheti, nem igen tudunk példát. Különben az egész intézmény tulélte magát, s egy bizottmány, mely ezen ügy szabályozására, ezelőtt két évvel küldetett ki, ki is mondotta, hogy ezen hivatalok, melyek sokkal költségesebbek, mint azt az ezekkel összekötött teendők érdemlik, a birtokrendezés végrehajtásakor szüntettessenek meg. Az utczakapitányság és tizedesek legfőbb teendője az előfogat kirendelése, — egy éven át kell átlagosan 180 előfogat, s ez a városnak az utczakapitányi és tizedesi intézmény folytán, 840 frtjába — készpénzben s a közterhek alól (katonaszállás-váltság, közmunka, stb. stb.) való felmentésben 4—500 forintjába kerül. Pedig az egész nagy feladatot a szállásoló biztos egy mellé adott irnok segélyével, sokkal kisebb fizetéspótlás mellett elvégezné. — Különösnek találjuk ezen dologban azt, hogy a midőn sokan vannak, kik ezen tisztségekre vágynak, miért nyomoritanak meg azzal olyanokat, kiknek arra sem idejök, sem egészségük? Egyátalában az erőltetést ez ügyben nem tartjuk helyén valónak, s reméljük, hogy ezen ügy, mely a polgárság közt igen nagy megbotránkozást idézett elő, — békés uton fog megoldást nyerni.

* **A sorozás** a mint irtuk február 23-ra volt városunkban határozva. Azonban miután az országgyülés elkésett a hadjutalék megszavazásával, a sorozás az egész országban, igy nálunk is, a meghatározott határidőnél késöbben fog foganatosittatni. Még eddig nem történt megállapodás, a mint halljuk a katonai hatóság márczius 6-ra ohajtaná azt kitüzetni.

Országgyülési tudósitás.

A képviselőház ülése jan. 28.

Elnöki helyettes Perczel Béla 10 órakor nyitja meg az ülést.

A kormány részéről jelen van, Tóth V. és Zeyk K. belügyminiszteri államtitkárok, Gorove, Festetich, Horváth B., Szlávy miniszterek.

A tegnapi ülés jegyzőkönyve hitelesittetik.

A miniszterelnök jelenti, hogy ő felsége f. hó 16-án kelt legf. leiratával b. Rauch Levint báni méltóságától fölmentette és helyébe Bedekovics Kálmán grófot nevezte ki. A ház tudomásul veszi.

Győrffy Gyula felhivására elnök megszámláltatja a képviselőket, de miután csak 70-en voltak, az ülést felfüggeszti. — Szünet után.

Madarász József a házszabályok 169. §-a értelmében felhivja az elnököt, hogy jövőre, ha a ház az ülés megnyitására kiszabott időben nem lesz határozatképes, a képviselők névsorát olvastassa fel.

Miután számos képviselő jelent meg, elnök a házat határozatképesnek jelenti ki.

Kemény Gábor maga és az erdélyi jobboldali követek nevében:

inditványozza, hogy a királyi első folyamodásu biróságok szervezése idejéig az erdélyi első folyamodásu biróságok részére a következő fizetések fogadtassanak el: 18 törvényszéki elnök á 1.200 frt. 21.600 frt. 65 első rangu ülnök á 960 frt. 62.400 frt. 81 másodrangu á 840 frt. 68.040 frt. 1 bányabiró á 1200 frt. 1200 frt, 10 főügész á 960 frt. 17,280 frt. 20 alügyész a 600 frt. 12,000 frt. 22 aljegyző á 600 frt. 13,000 forint, 30 árvaügyi előadó á 600 forint. 18,000 forint 22 levéltárnok á 600 forint, 13.200 forint, 21 iktató á 600 forint, 12.000 frt.

Áttétetik a pénzügyi bizottsághoz.

Gorove István felel Papp Lajos interpellatiójára, hogy a miniszterium azon ügy fontosságát és a mint a hirek ismételve jeleztettek azon kérdéssel fordult a hadügyminiszterhez, miben áll a tény, és hogy a dunai hajózás érdekeivel összeegyeztethetőnek nem tartja, hogy ő az egész orsovai partot egy társulatnak közhasználatára bocsássa.

A hadügyminiszter azt válaszolá, hogy igen is folynak tárgyalások az iránt, hogy az orsovai part egy részét az osztr. gőzh. társaságnak átengedje; az egészre nézve nincs azonban szándokában egyoldalulag eljárni, sőt ő is az ügyet ugy tekinti, mint a melyben a legnagyobb részrehajlatlansággal kell eljárni és a közös érdeket fentartani. Igéri, hogy a tárgyalás eredményéről jelentést teend a magy. közlekedési miniszteriumnak. Mit a miniszterium viszont a ház tudomására fog hozni. Ugy hiszi, hogy ezen válasz által mind a ház, ugy a képv. ur megnyugodhatik.

Papp Lajos tudomásul veszi, de a ténynyel magával nem lehet megelégedve; — ezért arra kéri a házat, hogy e tárgyban napot tüzzön ki a tárgyalására. — A ház Madarász József felszólalására a költségvetés tárgyalása utáni napirendre tüzi.

Irányi Dániel a miniszterelnökhöz következő interpellatiót intézte:

Szándékozik-e a kormány a többi semleges hatalmakkal egyetértőleg, békés diplomatikai uton a német császári kormánynál odahatni, hogy ezen követeléstől elállva, jogos s méltányos föltételek alapján kössön békét a franczia nemzeti védelmi kormánynyal. —

Közöltetni fog a miniszterelnökkel.

Ezután a ház napirendre tért át. Tárgya: a belügyminiszterium 1871-ik évi költségvetése tárgyalásának folytatása és pedig a szülházi kiadások czimü rovat.

A lelencz-kiadásoknál Kállay Ödön emel szót s szégyennek tartva, hogy országos lelencz-ház s szülde nincs, ilyennek felállitását sürgeti és inditványt ad be, hogy az erre szükséges költségeket a miniszter már a jövő évi költségvetésbe felvegye. Egyhangulag elfogadtatik, s az e czim alatt előirányzott 80,760 frt megszavaztatik.

A „tébolydák" rovatánál (246,510 frt) szót emel Gonda László: Nem találja indokoltnak, hogy e tételnél a költség a tavalyihoz képest emelkedett, kérdi miért nem lett a vizvezeték bevezetve. Erre s egyéb kérdésekre felvilágositást kér. Határozati javaslatot nyujt be, hogy utasitassék a kormány, miszerint a budai országos tébolydába a vizvezeték bevezetését mielőbb eszközölje, s hogy a tébolydai kórodák felállitásában a gyarmati rendszert kövesse.

Zeyk Károly kijelenti, hogy a kormány intézkedett, hogy a tébolydának legyen elég vize addig is, mig a vizvezeték elkészül.

Lázár Ádám a n.-szebeni tébolyda ujjászervezése tárgyában ad be határozati javaslatot.

Horn Ede pártolja Gonda inditványát a gyarmati rendszer meghonositása ügyében.

Ghyczi K. is pártolja Gonda inditványát, de elhamarkodva, nem akar határozatot hozni, s azért a kérdést alaposan megvizsgáltatni s erről jelentést tétetni kiván. Ezután Gonda inditványa elfogadtatik. Lázáré pedig elvettetik.

Ezután a közbiztonsági kiadások (150 ezer frt.) toloncz kiadások (20 ezer) rablók elfogatásáért járó dijak (15 ezer) elismerési dijak (1000) a dalmü és zeneképezde támogatására (59 ezer) elemi csapások által sujtottak segélyezésére (10 ezer) különféle előre nem látott kiadások fedezésére (20 ezer) vita nélkül megszavaztatott az előirányzott összeg.

A nyugdijakra előirányzott 676,580 frtot a többség megszavazta.

Rendkivüli szükséglet.

Erdélyi kir. biztosság, földtehermentesitési alapigazgatóság Kolozvártt és igazoló bizottmányok. Előirányozva van 114,324 frt, a pénzügyi bizottság megajánl 114,300 frt.

Lázár Ádám minthogy az erdélyi unióval ellentétesnek tartja az erdélyi kir. biztosságot, a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a képviselőház határozatilag:

1) a kir. biztosság azonnal beszüntetik, személyzetéből a rendszeresitett hivatalnokok az illető miniszteriumba további megfelelő szolgálatra beosztatnak, a többiek pedig, mint szükség felettiek elbocsáttatnak, kivéve a hivatalos elbánás alá tartozókat, kik is a szerint kezelendők;

2) a földtehermentesitési alapigazgatóság Kolozsvárott szintén azonnal felosztatik és a magyarországiba beolvasztatik, tagjaival az 1) alatti fentebbi eljárás lévén követendő;

3) az igazoló bizottmányok a székelyföldi és a visszakapcsolt részekbeli hátrálék teendők elintézésére szükséges számban a belügyminiszterium által a 2) alatt a magyarországi földtehermentesitési alapigazgatóságba beosztatott személyzetből kiküldendők, a netaláni rendkivüli szükséglet az előre nem látható költségekre megszavazandó összegből fedezendők.

Ezen határozatok végrehajtásával a belügyminiszterium bizatik meg.

Bethlen János gr. az unióra ártalmasnak tartaná jelen körülmények között megszüntetni a kir. biztosságot.

Máriássy Béla nem fogadhatja el a czimet, helytelennek tartja a hivatalt, feleslegesnek a fizetést és politikai hibának az intézményt.

Benedek Gyula nem látja szükségét a zárt tanácskozásnak, s azt hiszi, hogy mindaddig, mig a közös törvények és intézmények behozva nincsennek, az egyesülési törvényt végrehajtani nem lehet.

Tisza László nem hazánk ötödik kerületének, hanem az egész haza érdekében szólal fel. Ha a kormány jövőben sem fordit ez 5-ik kerületre több figyelmet, igen könnyen haszontalan ötödik kerékké válhatik ez alkotmányban az ország egyik legértékesebb része.

Szóló nem hitte, hogy a kir. biztosság ügyében az idén ismételve kelljen felszólalnia; annál inkább nem hitte, mert taval nemcsak Bethlen János gr. jelenté ki, hogy a kir. biztosság azonnal való eltörlésében nem lát veszélyt, hanem még Zeyk Károly államtitkár is kimondta, hogy a miniszterium ohajtja mielőbbi eltörlését. (Zeyk; most is!)

Szóló nincs egy véleményen Lázár Ádámmal, de igen is Máriássyval a felett, hogy a kir. biztosságnak fentartása a szükségen tul csak egy perczig bün a képviselőház és a kormány részéről ez országrész ellen.

Aztán a következő határozati javaslatot nyujtja be: „Mondja ki a ház, hogy a belügyminiszterium folyó év julius elsején az erdélyi kir. biztosságot szüntesse meg s ép ezért annak költségét csak fél évre 27,650 frtban szavazza meg."

Patay István ellensége lévén mindenféle kormánybiztosi intézménynek, ellene szavaz.

Papp Zsigmond. Pártolja a pénzügyi bizottság javaslatát.

Berzenczey László. Pártolja Tisza véleményét.

Csiky Sándor a kir. biztosságra egy fillért sem szavaz meg.

Zeyk Károly ugy találja, hogy azon okok, melyek a kir. biztosságra nézve fenállottak ezelőtt, most is léteznek. — Erdélyben a kir. biztosság nem forradalmi okokból állittatott fel, hanem azért, hogy az uniót eszközölje, s arra törekedjék, hogy annak létesitése minél kevesebb visszahatást szüljön.

Tisza Kálmán. A kérdést oly fontosnak tartja, mely nem tartozik tisztán kizárólag a belügyminiszter hatáskörébe, mert az az összes miniszterium belügyi politikájának egyik ágát képezi. És igy valóban azt hiszi, hogy a háznak egészen méltányosan lehetett volna várni, hogy magok a miniszterek közül valaki e tekintetben politikájukat adta volna elő. (Helyeslés balfelől.)

Igen furcsa helyzet nőhetné ki magát abból, hogy a miniszterium valami irányban felhatalmazást nyer, s azzal él, s azután vagy az ezen felhatalmazás által tett valamely intézkedés csak ugy szüntethetnék meg, ha azt a miniszterium maga akarja. — Ez nem tenne egyebet, mint megcserélni a szerepeket, és megsemmisitni a képviselőházat. — (Helyeslés balfelől.)

A kir. biztosság költségeire nézve, megjegyzi, hogy legyen ez a költség bár tiz ennyi, ha Erdély jóléte kivánja, bizonyára egy fillért sem fogna lealkudni; hanem meg van róla győződve, hogy e költséggel nem azon kapocs tartatik fen, mely Erdélyt Magyarországgal összekösse, hanem azon ék, melyre talán egy másik hatalom rá fog ütni, hogy szétrepessze azt. (Tetszés balfelől.)

A mire sulyt fektet, főleg az, hogy a legszabadabb államban lehetnek a veszélynek oly perczei, midőn fel kell függeszteni az alkotmányt, egyes pontjai, vagy részeire nézve, midőn az ország megmentésére a legkomolyabb eszközökhöz kell nyulni, tudja, hogy a legszabadabb államokban is, de csak a törvényhozás előleges, esetről esetre kiadott, szoros határnaphoz kötött engedélyével az megszokott történni, de azt mondani, hogy mert egy fél év mulva, vagy 1 és fél év mulva ily percz előállhat, jobb az alkotmányosságot, a szabadságot előre is megkötni rendes, békés idők számára: ez nem a szabadság, ez a rendőri államok és az absolutismus elve. (Helyeslés balról.)

Brennenberg Mór, Papp Zsigmondnak azt feleli, hogy a királyföldön igen is voltak jobbágyok, Berzenczeynek pedig, hogy a szászok az unio barátai. (Helyeslés.) Utána Lázár Ádám kivánt szólni, roppant zaj keletkezett.

Madarász József, Lázárnak védelmére kelt, a házszabályok 128. §. értelmében.

Majlát István kijelenti, hogy Lázárnak, mint inditványozónak a szólásra joga van a házszabályok 126. §-a szerint.

Szontág Pál (gömöri) ugy találja, hogy Lázárt nem illeti meg a kétszeri szólás joga, miután inditványát legalább 20-an nem irták alá.

Tisza Kálmán is azon nézetben van, hogy az inditványozótól nem lehet megtagadni a szót.

Deák Ferencz kihallgatni kivánja Lázár Ádámot, őt oly inditványozónak tekintvén, mint kinek másodszor is van joga szólni. Avagy attól fél valaki - ugymond — hogy Lázár minden argumentumot felforgat? (Derültség.)

Lázár Ádám végül szóhoz jut, de a nagy zaj miatt nem volt hallható.

Tisza László végül tett egy megjegyzést Zeyk beszédére.

Elnök: A tanácskozás be van fejezve. Következik a szavazás. 20 tag a szavazásnak a jövő ülésre való elhalasztását kivánja.

Legközelebbi ülés helnapután 10 órakor. (Ülés vége 2 óra 25 perczkor.)

Fővárosi értesitő.

** Budán Korponai rabló-gyilkos elfogatott.

** Noszticz Albert gróf a csehpárt egyik legnevezetesebb tagja e hó 25-kén elhunyt.

** Török János czimü dráma, szerzője kivánatára a müsorozatból kihagyatik.

** A pesti esküdtszék előtt a jövő hóban tárgyaltatik Kun László ügyvéd sajtópere Dobler János pénztőzsér ellen; e per sok leleplezést igér a pesti pénzviszonyokról.

** Az alagut társaság a mult évben 66,148 frt 77 krt vett be, kiadása 21,955 frt 73½ kr volt.

** Schvarz Gyula megrendelő iveket küldött szét „Államintézményeink és a kor igényei" czimü nagyobb szabásu müvére. — Schvarz alapos tanulmánya, széles ismerete s beható gondolkodása régibb jeles müveiből már eléggé ismeretes. E mü azon eszközökről igyekszik szólani, melynek segitségével a történelmi fejlődésből nemzetünkre háramló feladatokat megoldani lehetséges.

** A budai népszinház épületét nehány nap mulva bontani kezdik, helyére az észak-keleti vasuttársulat épittet palotát. Ez a sors keze! 61-ben nagy lelkesedéssel karolták fel az eszmét, és ime, 1871-ben már mily szomoru véget ér azon épület, melyet 10 évvel ezelőtt „Hazafiság emelt a nemzetiségnek."

** Buda környékén február 2-án nagy hajtóvadászat lesz, melyen a testvér főváros minden fegyverfogható embere részt vehet. Találkozási helyül reggeli 9 órára a Lipótmező van kitüzve, s onnan indulnak a hegyek közé. Este nagy bankettet rendeznek.

** A boulevardi kisajátitások folytán eredő lakáshiányon ugy akar segiteni a közmunkatanács, hogy mintegy 10131 négyszög öl városi üres telken körülbelől 500 lakást épittet, melyek 1 szoba, 1 konyha s egy kamarából állanak. E lakások csak 25 évre épittetnek, miután remélhető, hogy később nem lesz szükség rá.

** A felső dunai hid előmunkálatai befejeztettek, s az idevonatkozó pályázatokat a napokban fogja kihirdetni a közlekedési miniszterium.

** Zimay László a „nemzeti dalkör" karnagya visszalépett s helyébe a dalkör Bors Emilt választá.

** A „Magyar Állam" megczáfolja s teljesen alaptalannak állitja a több lap által közlött azon hirt, mintha b. Orczy Bódog visszaakarná venni a lapoktól a szabadjegyeket.

** A nemzeti szinház pompás butorkészletet szerzett be, melyek fény és izlés tekintetében páratlanok.

* Egy bérkocsi a napokban a ló vonatu vaspályakocsik által teljesen összemorzsoltatott. A lovak nagyon megsérültek, de a kocsis valahogy megmenekülhetett.

** A Kisfaludi társaság 25-én tartott ülésében Rákosi ismerteté Csepregi Ferencz (nagyváradi asztalos) „Vizözön" czimü vigjátékát a mü költői leleményességről, élénk képzelődésről tanuskodik. Shakespeare két vigjátéka egyik „Sok hühó semmiért." (Forditotta Arany L.) másik „Férjek iskolája" (Forditotta Szász K.) kiadásra elfogadtatott. Ezután zárülés volt. A tragoedia elméletére kitüzött 50 drb arany pályadij a „Miért halandó e komor borulat" jeligéjü münek itéltetett. A 34 ballada közül dijra egy sem érdemes. Kültagul Vulkanu József román iró választatott. A közgyülésen müveket olvasnak Jókai, Keleti K. Tóth K. és Dobsa, Jókai Hatvani, debreczeni volt tanárról értekezik.

Belföldi hirek.

*** A független sajtó figyelmét egy sajnos tettre hivja fel a „Nagyvárad;" az eset ez: Szilágy-Somlyó és Nagyfalu közt egy kis-sebesi lakos Stern Jakab rosz gebéivel a még roszabb uton szeszt vitt, a szegény ember látván, hogy előtte négy jó lovas hintó jött, leszállt szekeréről, a gebéket félre akarván vonszolni az irtózatos utról, de akarata megtört a rosz lovak gyengült állapota miatt, a kocsin Bánfi Béla gr. és Vesselényi Franczi ültek, kik látták bár a szegény felebarát fenakadását, de nem gondoltak vele, a gróf felpofozá az atyafit, szakálát kitépte, majd az arra menő pandurokkal börtönre hurczoltatá, ott hagyatván 7 éves fiacskáját az uton egyedül s a nagy hidegben. A pofozódó gróf egyszersmind Krasznamegye főispána.

*** Makón a hosszas esőzés folytán a házfalak romba düledeznek.

*** Aradon febr. 28 án a honvédegylet gyászünnepélyt rendez az 1849-ben a város mellett elesett honvédekért; ugyane nap estélyén a béna honvédek javára tánczvigalom tartatik. Na, a vigalmat már elhagyhatták volna e napról.

*** A pozsonyi törvényszék az Apraxin-féle pörben a gróf 4 évi börtönre itéltetett. — Figdor ellen akkor mondatik ki az itélet, ha 22 csalási perét (!!!) előbb eligazitják.

*** Az Egerben lefolyt Novotha-Szederkényi-féle párbaj ügyben mint tanu, részes volt Tövölgyi Titusz derék irótársunk is, de az itéletben, mint már tudattuk, ő is fölmentetett.

*** Ér-Adonyban Fényes Lászlótól 8000 frt értékü ezüstnemüeket loptak el. A tettest feltalálták; hálátlan szolgája lopta meg gazdáját.

*** Pápán tüzoltó egylet alakittatott, a szervezkedő gyülés e hó 15-én volt.

*** Magyar müvész külföldön. Adler Vincze győri születésü magyar zenemüvész Genfben e hó 6-án halt meg. Külföldön is tisztelet tárgya volt, s becsületet szerzett a magyar névnek.

*** Varasdon, az Érmelléken levő kis orosz faluban magyar olvasó kör alakult.

*** Liptó Sz.-Miklóson Majláth Béla régészeti felolvasást tartott a francziák javára.

*** Haller Ferencz a Felső-Fehérmegyei (Erdély) volt kormánybiztos Mátrai Ernő ellen sajtópert inditott.

*** Borostyányi Alfonz reáltanodai tanár, Borostyányi Nándor irótársunk édes apja e hó 28-án jobb létre szenderült. — Áldás poraira!

*** A „nyiregyházi fiatalság" f. évi február hó 16-ik napján az ottani nagyvendéglő termében a franczia özvegyek és árvák segélyezésére zártkörü tánczvigalmat rendezend, Magán-jegy 1 frt 50 kr. Család-jegy 4 frt. A jótékony czél tekintetéből felülfizetések szives köszönettel fogadtatnak, s hirlapilag közöltetni fognak. Kezdete 8 órakor.

*** A sámsoni olvasóegylet folyó évi február 2-án alaptőkéje gyarapitására zártkörü tánczvigalmat rendez. — Minden oly mozgalmat örömmel üdvözlünk, mely a mivelődés előmozditására vonatkozik. S ily szempontból fogjuk fel Sámson értelmiségének is azon nemes törekvését, miszerint sok nehézséget leküzdve olvasó egyletet alapitott. S midőn alaptőkéje nevelésére tánczvigalmat rendez, szivbol kivánjuk, hogy a hasznossággal összekötött mulatság rendezőinek törekvését kellő süker koszoruzza.

*** Hódmezővásárhelyen eddigelé 1000 frtnál több gyült a franczia foglyok felsegélésére.

*** A dunaföldvári takarékpénztár e hó 18 kán tartott közgyülésében jelentékeny adományozásokat tett, s e czélra az 5643 frt 11. üzleti haszonból 643 frt 11 kr áldoztatott fel.

Délutáni posta.

— Bécs, január 29-én. Az ide érkezett hivatalos tudósitások szerint még nem lehet határozottan tudni, vajjon Páris valóban capitulált-e, vagy csupán az általános fegyverszünet terjesztetett ki a fővárosra is. — Bizonyos annyi, hogy: fegyverszünet köttetett négy heti tartamra, mely egész Francziaországra ki van terjesztve s ez idő alatt megtatja mindkét fél jelenlegi positiót; a poroszok mindazáltal megszállják az erődöket Páris körül s különösen a Mont-Valerient; a franczia hadsereg és a nemzetőrség megtartja fegyvereit, s a városban marad belebbezve; a közlekedés Páris és a vidék között, az élelmezést illetőleg a porosz hadsereg ellenőrzése alá lesz rendelve.

— Bécs, január 29. A „Neue fr. Presse"-nek távirják Münchenből: Egy — állitólag a hadügyministeriumhoz érkezett sürgöny szerint a keleti harcztér, Belfort és Dijon a fegyverszünetből ki volnának zárva; ezt azonban valószinütlennek tartják.

A „Debreczen" eredeti

MAGÁNTAVIRATAI.

= **Bordeaux, jan. 29. Favre Gyula sürgönye Páris capitulatiója felől az összes praefektek és tábornokok előtt felolvastatott. E hir Bordeauxban kedvezőtlen fogadtatásban részesült.**

= **Berlin, jan. 30. Freiwaldauban kivilágitás rendeztetett. Vilmos császár február elején valószinüleg visszatér. Párisba szóló levelek a posta által február 1-től fogva elfogadtatnak és szállitatnak. A Francziaországba utban levő lőszerszállitmányok és csapatkiegészitési intézkedések ideiglenesen beszüntettetnek. Párisban az utczai zavargások a polgárőrség által elnyomattak. E zavargások folytán igen számos sebesülések és halálozások történtek.**

KÖZGAZDÁSZAT.

(e) Debreczen, jan. 30. A heti sertés vásár lanyha volt, a sovány sertés vásárlókra kedvezően ütött ki, az eddigi áraknál jóval jutányosabban lehetett vásárolni, a behajtás nagy volt, ugy sovány mint hizott sertést sokat hajtottak, a hizott sertés ára font számra, tartotta az árat, jelesen 23—25 kr., az előhetivásárt a felette sáros utak gyöngitették, kevés életféle hozatott, hamar vevőkre talált; lényeges árváltozás nem történt.

Az idő a mai nap fényes volt, az utak a mult éjjeli fagyás által felette rázósakká váltak.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről jan. 30-ról.

Arany . . . 5 frt 84 kr. | Ezüst. . 121 frt 50 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLAH KÁROLY

HIRDETÉSEK.

Felhivás.

A Magyar Mihály kiadásában s Szini Károly szerkesztése alatt megjelent

„Nép ujsága"

1862-ik évi folyamának 4. 8 és 9-ik számai megvételre kerestetnek.

Sánta István

(lakik Debreczen Csapó utcza 10. szám alatt.
Külön értesités a szerkesztőségben is nyerhető.

44 1*

172. ÁRJEGYZÉK

az „ISTVÁN" gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	15	40
B. Ugyanaz apró szemü	15	40
C. Dara középszerü	14	40
O. Királyliszt	14	80
1. Lángliszt	14	20
2. Montliszt	13	80
3. Zsemjeliszt	13	—
4. Ugyanaz	12	60
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	11	60
6 Ugyanaz II. rendü	10	40
7. Barna kenyérliszt I. rendü	9	40
8. Barna „ II. „	8	40
Rozsliszt I. rendü	9	20
Rozsliszt II. rendü	7	60
00 Árpakása	18	—
0. Árpakása	16	—
1. Árpakása	12	—
2. Árpakása	10	—
3. Árpakása	9	—
Árpadara	11	—

Zsák nélkül.

	frt.	kr.
Lábliszt I. rendü	6	—
„ II. „	3	40
Korpa	2	—
Árpaliszt	4	20

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

Simaőrlés mázsánként . . — 70
Darálás . . . — 35

Debreczen, nov. 27. 1870.

Árverési hirdetmény.

Melyszerint az ér-mihályfalvi királyi kissebb haszonvételeknek jövedelme folyó **1871-ik év február havának 22-ik napján** délelőtt **10 órakor Ér-Mihályfalva** mezőváros házánál egyezer forint bánompénz letétele mellett a legtöbbet igérőnek a folyó év april 24-től számitva hat egymásután következő évekre haszonbérbe fog adatni; bővebb értesitést szerezhetni alólirottnál valamint Nagy-Váradon közbirtokossági ügyvéd Molnár Ferencz urnál.

Kelt Ér-Mihályfalván 1870. jan. 22.

Lovas Dániel
mint biróilag kinevezett zárgondnok.

43 2—3

TELEGDI LAJOS,
SZÖLLŐSY M. által kezelt
KÖNYVNYOMDÁJA
Debreczenben,
ajánlja magát mindennemü
NYOMTATVÁNY
gyors és jutányos
készitésére.

Debreczen 1871. Nyomatja Telegdi L. betüivel Szöllősy M. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)